

Мунтян Олександр Олександрович 

канд. філол. наук, доцент, доцент кафедри філології та перекладу
Київський національний університет технологій та дизайну, Україна

РОЗВИТОК ЗВ'ЯЗНОГО МОВЛЕННЯ СТУДЕНТІВ-ІНОФОНІВ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ КОМУНІКАТИВНИХ ТЕМ «МОЯ СІМ'Я», «МІЙ ДЕНЬ» І «МОЄ МІСТО»

Розвиток зв'язного мовлення є однією з основних цілей навчання іноземних студентів української мови. Опанування навичок усного і писемного мовлення сприяє ефективній інтеграції студентів у мовне середовище, допомагає їм адаптуватися до життя та навчання в Україні [1]. Одним із ключових аспектів навчання є використання комунікативних тем, які дозволяють розвивати мовленнєві компетенції студентів у реальних життєвих ситуаціях. До таких тем належать "Моя сім'я", "Мій день" та "Моє місто".

Зв'язне мовлення визначається як здатність формулювати та висловлювати думки логічно, послідовно і граматично правильно. Формування цієї навички відбувається через взаємодію різних мовних рівнів: лексичного, граматичного, фонетичного та стилістичного. Процес розвитку зв'язного мовлення відбувається поступово: спочатку студенти ознайомлюються з мовним матеріалом, вивчаючи нову лексику, граматичні конструкції та фонетичні особливості через читання, аудіювання та аналіз текстів; далі відбувається автоматизація навичок через виконання різноманітних вправ, а потім – застосування здобутих знань у спонтанних мовленнєвих ситуаціях.

Застосування комунікативного, ситуативного та проектного методів значно покращує навички мовлення студентів-інофонів. Наприклад, під час вивчення теми "Моя сім'я" студенти можуть брати участь у рольових іграх, де вони представляють членів родини та розповідають про їхні інтереси, традиції та сімейні свята. Вони також можуть створювати письмові описи своєї родини, складати монологічні розповіді, вести діалоги у форматі інтерв'ю або готувати і проводити презентації з фотографіями та коментарями про сімейні традиції. Додатково студенти можуть виконувати лексичні та граматичні вправи, спрямовані на засвоєння назв родинних зв'язків, вживання займенників та узгодження іменників і прикметників у відмінках.

Тема "Мій день" дозволяє студентам практикуватися у використанні

часових форм дієслів. Наприклад, вони можуть обговорювати свій типовий день у парах або групах, брати участь у діалогах типу "Як проходить твій день?", а також писати твори або розповіді на тему "Як я проводжу вихідний". Важливо, щоб студенти детально описували свій день із використанням відповідних часових форм, а також виконували граматичні вправи на узгодження дієслівних форм [2].

Під час вивчення комунікативної теми "Моє місто" студенти розповідають про визначні місця свого міста, складають туристичні путівники, описують архітектурні пам'ятки та цікавляться історичними подіями [3]. Вони можуть брати участь у діалогах, пояснюючи, як дістатися до певного місця, а також писати твори про своє улюблене місто. Особливу увагу слід приділити граматичним вправам, які включають вживання місцевого відмінка та дієслів руху.

Застосування комунікативних тем сприяє розвитку зв'язного мовлення, розширює словниковий запас, покращує граматичні навички іноземних студентів. Використання інтерактивних методів, рольових ігор, діалогів та письмових завдань дозволяє зробити навчальний процес ефективним та цікавим. Таким чином, розвиток зв'язного мовлення під час вивчення тем "Моя сім'я", "Мій день", "Моє місто" є важливим етапом у засвоєнні української мови іноземними студентами.

Список використаних джерел:

1. Гмиря Л.В. (2023) Методика викладання української мови як іноземної: [навчальний посібник] 2-ге вид., допов. Київ: Видавничий центр КНЛУ. 40 с.
2. Мунтян О. О. (2025) Розвиток діалогічного мовлення студентів-інофонів на початковому етапі вивчення української мови як іноземної. *Scientific Collection «InterConf»,(233): with the Proceedings of the 5th International Scientific and Practical Conference «Modern Directions and Movements in Science» (January 26-28, 2025; Luxembourg, Grand Duchy of Luxembourg) comp. by LLC SPC «InterConf». Luxembourg: Progress Publishers. Pp. 99 – 101.*
3. Мунтян О. О. (2025) Розвиток монологічного мовлення іноземних студентів на початковому етапі вивчення української мови як іноземної. *Modernization of today's science: experience and trends: collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the VII International Scientific and Theoretical Conference, January 24, 2025. Singapore, Republic of Singapore: International Center of Scientific Research. Pp. 280 – 282.*